

[Stein.]

skal dertil sige, at vi for vort Vedkommende gerne vil medvirke til Foranstaltninger, som kan virke i den angivne Retning; men Forudsætningen maa ogsaa her være den, at man ikke træder velerhvervede Rettigheder for nær.

Medens den Dispensation, der i Lovforslagets § 1 gives fra Tinglysningslovens Bestemmelse om, at en saadan Omlægning af Laan, som der er Tale om, skal være betinget af de efterstaaende Panthaveres Samtykke, ikke ses at kunne vække nogen afgørende Betænkelighed, saa stiller det sig anderledes med Lovforslagets § 3, der bemyndiger Indenrigsministeren til ogsaa for de lukkede Seriers Vedkommende at stadfæste Statutbestemmelser, der giver Adgang til Omskrivning af Restgæld til ny Hovedstol, saaledes at de halvaarlige Ydelser fremtidig sættes i Forhold til denne. Dette er dog en Indrømmelse, der alene skal gælde Laan med Pant i Landbrugsejendomme.

Jeg vil her lige indskyde den Bemærkning, at Forholdet i visse Tilfælde kommer til at arte sig noget underligt, nemlig for de Kreditforeningers Vedkommende, f. Eks. Østifternes Kreditforening, hvor man har blandede Serier, der omfatter baade Land- og Byejeendomme. Jeg er naturligvis ikke uklar over, at der ikke er Tale om, at alle indenfor en Serie benytter sig af den Adgang, her gives, men der bliver dog den Forskel, at nogle Laantagere i en saadan Serie har Adgangen, medens andre er afskaaret derfra.

Det er klart, at netop i lukkede Serier, hvor der kan være afdraget stærkt paa enkelte Laan, vil der ved en saadan Omskrivning af Gælden kunne opnaas en ikke ringe Lettelse for Laantagerne, og det er derfor fristende at sætte ind paa dette Punkt, det erkender jeg. Men man maa være klar over, at den Fordel, som Laantagerne opnaar, maa købes paa baade de efterstaaende Panthaveres og Obligationsejernes Bekostning.

Det eneste Forbehold, der tages i Paragraffen, er, at en saadan Omskrivning kun maa finde Sted, saafremt det efter Direktionens Skøn maa antages, at Interessenten vil være i Stand til at erlægge den fulde Ydelse i Forhold til den til ny Hovedstol omskrevne Restgæld. Det Forbehold, der her tages, er jo i Virkeligheden kun en naturlig Forudsætning for en Omskrivning; men det fyldestgør paa ingen Maade de Hensyn, der skyldes de efterstaaende Panthavere, og navnlig heller ikke de Hensyn, der skyldes Obligations-

haverne, altsaa Laangiverne. En Omskrivning indenfor de lukkede Serier vil jo nemlig betyde, at Amortisationen udstrækkes over et længere Aaremaal til Skade for de efterstaaende Panthavere og til Skade for Obligationsejerne, hvis Udtrækningschancer forringes, hvilket atter uvægerligt vil paavirke Kursbedømmelsen. Jeg ved ikke, om man nærmere har undersøgt, hvad det vil betyde, hvis man giver Tilladelse til Omskrivning af Laan i lukkede Serier. Et Par Antydninger vil i alle Tilfælde i nogen Grad kunne virke illustrerende.

Tager man saaledes Vest- og Sønderjydske Kreditforenings første Serie, der indfries til Kurs 110 — Kursen staar lige deromkring —, og som normalt skal være indfriet i 1946, vil en Omskrivning af Gælden her betyde, at Amortisationens Afslutning udsættes til Aaret 1980; det vil altsaa sige en Forlængelse af Amortisationsperioden med 34 Aar. En Omskrivning af Gælden i samme Kreditforenings $3\frac{1}{2}$ pCt. 5te Serie, hvis Obligationer ligger omkring 88 pCt., vil for den ene Afdelings Vedkommende betyde, at Amortisationen først vil blive afsluttet i Aaret 1997 i Stedet for i 1959, og for den anden Afdelings Vedkommende, at den først vil blive afsluttet i Aaret 2003 i Stedet for i 1969. Det er altsaa en Forlængelse af Amortisationstiden med henholdsvis 38 og 34 Aar.

Paa tilsvarende Maade forholder det sig med de andre Landkreditforeninger. Jydske Landkreditforenings lukkede Serier vil saaledes ved Gældens Omskrivning se Amortisationstiden forlænget med op til 18 Aar. For Landkreditkassens Vedkommende vil Amortisationen indenfor de lukkede Serier blive forlænget med en Snes Aar, for en enkelt Serie med 30 Aar, saaledes at den først vil være afsluttet i Aaret 2006 i Stedet for 1976.

Jeg skal ikke gaa stærkere i Detailler, men det anførte maa dog gøre det klart, hvad jeg allerede har sagt, at den Lettelse, som Debitor vil opnaa, maa betales af de efterstaaende Panthavere — som jo hindres i at rykke op i det Forhold, de har kunnet beregne og har haft Ret til at regne med — og af Obligationsejerne. Disse vil se Obligationer, som de har købt i Tillid til den fastlagte Amortisation, afsvækkes i Kurs, og for de efterstaaende Panthaveres Vedkommende er det jo ingenlunde en ligegyldig Ting, om Amortisationstiden forlænges med 10, 20, 30, helt op til 40 Aar. Det betyder for deres Vedkommende en Svækkelse.

Jeg kan ikke se, at man er berettiget